

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

99 Vniversalem nullum sinit ista vocari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

stolarium studium, ac votum suum circa salutem, atque super nos fideliter impetrare. illud autem pietatis nostra fatus placitum esse cognoscere, quod sanctam moniam tuam de ecclesiis, aut populi perturbatione solicita est. Quia, ne aliqua ratione posse ostendere, fatus clementia nostra creditus esse provisum. Denique beatitudine tua predicante, id ad conditorum clericorum nostrorum volumus pervenire, ut si quid forte religioni tua (quod non optamus) humana forte contingat, letantes omnes ab ambitionibus esse confundantur. Ac si a duo, ne sapientia. Et infra. ¶ Vnde id observandum est, ut omnes tranquillam mentem, & pacificos animos ex senectate nostra admotio[n]e eufruantur, nec aliquid seditionis confabulationib[us] tentare conuentur: cum certum sit, nulli partum sua flidia profutura.

C. IV. ¶ Non sunt promovendi ad clerum, qui pergere fuerint baptizati.

Item ex concilio Elizibetano, cap. 24.

Menses, qui peregrinari fuerint baptizati, et quod eorum minime sit cognita vita, placuit ad clerum non esse promovendos in alienis provinciis.

DISTINCTIO XCIX.

De Primatis auctor (quem sapientia mentionem feci) queritur, quoniam gradus in Ecclesia videntur, aut in aliquo a Patriarchis differunt, quoniam obedientiam Archiepiscopis ea decant. Primate, & Patriarchas diversis sunt nominatae, sed sufficiunt officia. Ab Archiepiscopis auctor queritis necesse fuerit, Episcopis ad Primate appellari: sed a Primitibus ad Archiepiscopos appellare non licet. Delent ergo obedientiam auctam Archiepiscopi in omnibus, qui sibi ab eis iuste fuerint imperata.

C. I. Que obedientia fit exhibenda Primate, & Patriarchis.

Unde Anacletus Papa, act ad Episcopos.

Provincie, & multo ante Christi adventum tempore divisa sunt maxima ex parte, & postea ab Apostolis, & B. Clemente praedecessore nostro ipsa divisio est renovata. Et in capite provinciarum (ubi sedum Primates leges & facultas erant, ac prima judicaria potestas, ad quos, qui per reliquias civitates commorabantur, quando eis necesse erat qui ad aulam Imperatoris, vel Regum configurare non poterant, vel quibus permisum non erat, confugiebant pro oprimendis, vel injunctis suis, ipsorum appellabant, quoniam opus erat, sicut in lege eorum praecipuum erat:) ipsi quoque in civitatis, vel locis nostris Patriarchas, vel Primate, qui nam formam teneat, licet diversa sint nomina, leges diuinæ & ecclesiastica poni, & esse iusterunt, ad quos Episcopi, si necesse fuerit, confugient, eosque appellarentur: & ipsi Primate nomine fluenterent, & non alii. Reliquæ vero metropolitanae civitates, quæ minores judicibus habebant (licet maiores e comitibus essent) haberent metropolitanos suos, qui prædictis justis obedientiis Primate, sicut & in legibus facili olim ordinatum erat: quia non Primate, sed auctor metropolitarum, aut Archiepiscoporum nomine fluenterent.

¶ Hocque integrum repetimus à Gregorio VII. lib. 6. reg. epist. 37. Rethoragensi, Taurensi, ac Sennensi Archiepiscopis scripta, ex qua, & originali nonnulla sunt restituta.

C. II. ¶ Non vocentur Primate, nisi qui primi maiori fides teneant.

Item Anicetus ad Episcopos Gallie.

NVII. f Archiepiscopi Primate vocentur, nisi illi, qui primi teneant civitates, & quarum Episcopos Apostoli, & successores Apostolorum regulariter Patriarchas, & Primate esse constituerunt: nisi aliquas gens ducens ad fidem converteratur, cui necesse sit proprie[m] multitudinem eorum, Primate constitui. Reliquæ vero, qui alias metropolitana itaeadem sum, non Primate, sed metropolitani nominentur.

* Ioseph. cap. 532. a al. in pregnatione. b Ioseph. 51. c. 532. Pann. l. 4. cap. 24. c. al. legi. d al. nostris. e al. majorum comitum. f Poly. lib. 1. tit. 21. Ioseph. 5. c. 54. Pann. lib. 4. c. 25. g. al. fidei. h al. Episcoporum.

N Obliuissimum vir atque strenuus vestra sublimitatis legatus, licet nullam epifoliam juxta confunditatem a vobis nostro Pontifici detulisti, licet non quam Apolitolicis sedis modis fuerit, abfuge signis apicis bus undecunque legationem suscipere: Nos tandem vos in illo honorantes ejusque gravitatem, & eloquiorum illius veridicis cognoscentes affectiones, nihilominus eum, & fecit decuit, suscipimus, & ei, sic hunc honestum fuit, credidimus.

DISTINCTIO XCVIII.

¶ Quidcirca ordinandis sunt obseruanda, quia in eorum electione diligenter sunt consideranda, mutuorum auditorum, & patrum nominata sunt. Sed quia veritas res nonnumquam obsecratur mutatione provincie, dereliquerit eis facta canonica, ut peregrini, nisi quoniam vel eo amplius suorum Episcoporum fuerint commendatis chorographia, non ordinetur.

C. I. ¶ Nisi quisque Episcoporum literu deflagratur transfrancorum hominem ad clericatum nullus fuisse pateretur.

Unde Sylvester Papa generali consilio & prefatione dixit.

NVIII. d aliquia ratione transmarinum hominem penes vos e' in clericatus gradus suscipiat, nisi quoniam fuit e' eo amplius Episcoporum designatus chorographia.

C. II. ¶ De eodem. Item Ambrofius l. viii Roma Episcopus ad omnes Germanos, ac Burgundios Episcopos.

T ranmarinorum homines in clericatus honorem non suscipiantur, nisi quoniam, aucteo amplius Episcoporum chorographia fini deflagratur: quia nimis per subseptionem solent evenire.

C. III. ¶ De eodem. Item Gregorius Romanæ ecclesiæ prefat Sguillatio

A Flos: passim, vel in cognitos peregrinos, ad ecclesias Romanas sub Sylvester, sed paulo alterius. d Poly. lib. 2. tit. 31. Anfisi. lib. 7. cap. 23. e al. m. f. absunt ab originali & adhuc non solute suscipiuntur. g Poly. lib. 7. Anfisi. 7. cap. 24. h al. 2. cap. 25.

C. III. ¶ Trimes sedis Episcoporum non appellatur
principi sacerdotum, vel summis
sacerdos.

Item ex concilio Africano, cap. 6.

Primus a sedis Episcopus non appelletur princeps sacerdotum, vel summus sacerdos, aut aliquid hujusmodi, sed tantum princeps sedis Episcopus.

3 pars. Universitas autem nec etiam Romanus Pontifex appellatur.

C. IV. ¶ Nec etiam Romanus Pontifex universali est appellandus.

Unde Pelagius II. epist. omnibus Episcopis illate
cita a Constantino, convoca-
tus, &c.

Nihilus b Patriarcharum universitatis e vocabulo
unquam uratur: quia hi unus a Patriarcha universitatis dicitur, Patriarcharum nomen ceteris derogatur. Sed abit hoc, absit a fideli cuiusquam mente, hoc sibi vel
vele quampli ari ipse, unde honorum fratrum suo
imuminere ex quantitate acum; parte videatur. Quapropter
charitas vestra nequicunq; inquam suis in episolis
universalem nominet, ne sibi debitum subratur, cum
altes honorem defert indebet.

C. V. ¶ De codem.
Item Gregorius Eulogio Patriarche Alexan-
drii, lib. 7. epist. 30. indit. 1.

Ecce e in prefatione epistolae, quam ad meipsum qui
probabui, direxisti; superba appellations verbum,
universalem me Papam dicentes, imprimeri curatis.
Quod per, ducentina mili sancitas vestra ultra non fa-
ciat: quia vobis subratur, quod alteri plus, quam
ratio exigit, praebetur. Ego enim non verbi quo pro-
ferari, sed moribus, nec honore esse deputo, in quo
frates meos honorem suum perdere cognoscio. Meus
honos est, fratrum meorum solidus vigor. Tunc ego ve-
re honoratus sum, cum singulari quibusque honor debi-
tus non negatur. Si enim universalem me Papam vestra
sancitas dicit, negat te hoc esse, quod me fateam universi-
num. Sed abit hoc. Recedant verba, que vanitatem in-
flant, & charitatem vulnerant.

¶ Apud B. Gregorius hoc sequuntur. Et quidem in san-
cta Chalcodoniensi synodo, arque post subsequentibus
patribus hoc praedecessoris meis oblatum vestra sancti-
tas novit. Sed tamen multus orum uti hoc unquam voca-
bulu volunt, ut dum in hoc mundo honor sacerdotum
diligenter omnium, apud omnipotentem Deum, custo-
dient suum. Quamvis etiam plenus expone, lib. 4. epist. 32.
Refut autem B. Thomae in apologe contra errores Grecorum, notam
illam synodus sancte Leoni sic exclamat: Leo fanumfimus A-
postolicus & Oecumenicus, id est, universalis Patriarcha
per multis annos vivat. Et Leo I.X. Michaelis Confirma-
politano Archiepiscopo de hac eadem appellatione scriben ait. Li-
cet magno Leoni predecessori nostro, & successoribus
ipius hoc sancta decrevit Chalcodoniensis synodus. Sed
in multis quoque libellis, qui altione rezia ejusdem synodi haben-
tur, hec est inscriptio. Sanctissimo ac beatissimo universalis
Patriarche magna Roma Leoni. Et in codicibus multo-
rum episcopularum ad Romanos Pontificem, qui manucripta in Vatica-
na bibliotheca servantur (quarum multa exempla sunt penes
persicato) ad Hormisdam Papam plusquam recenti Archimandri-
tate ac monachi secunda Syria sic scribunt. Sanctissimo ac
beatissimo orbis terra Patriarcha Hormisde, continen-
ti fedem principis Apostolorum Petri, deprecatio &
supplicatio minimum Archimanditarum; & cetero.

a. Ex Carthag. 3. cap. 29. Polyc. lib. 2. tit. 26. Burchard. lib. 1. cap. 3.
b. Pro part. 5. cap. 37. b. Polycarp. lib. 2. tit. 21. Anthon. lib. 6. c. 132.
c. al. hoc tam profano vocabulo. J. orig. d. al. summus. J. orig.
Ivan. Dia. lib. 3. cap. ultim. e. Polycarp. lib. 2. tit. 26. Ansel. 1.6.
cap. 31.

rum monachorum secundae Syriae. Et in media frag-
fola. Quoniam Christus Deus noster principes pa-
rum, & doctorem & medicum animalium constituit nos
nostrum sanctum Angelum, dignum est passiones, quae
nobis configurant, exponere. Sec. Actus quoque Celsi
Episcopi ad eundem Hormisdam sic scribit: Dum religio
statui, ut plena catholica fidei regalis peripitiu con-
veniat, ut greges per tota vobis universalis Ecclesia
membra communilium, pervaigil cura adhortationis
format. Et Iohannes Episcopus Nicopolitanus ad eundem. Dece-
terat vestras orationes concurro, ut iuxta conuenientem
Apostolicam, eis vestra cunctarum ecclesiarum ecclasiaram,
& Nicopolitanorum habere dignemini, secundum
antiquam specialiter dispositionem vestram. Emba-
vatio Liberati, cap. 22. Episcopus patre, hoc Imperatoris
vero Papa, at, multos eis in hoc mundo reges, &
eis unum, sicut ille Papa est super ecclesiam mundi
tus. Et Regis Germani lib. 11. Geronimorum de Nicola pro-
logus, sepius illam vocat universalem Ecclesiam. Sed siue
nisi, universale, duas sunt nationes, quae Innocentius III. l. 1. q. 1.
qua(m) in ipsi(Apostolico)sedi Patriarcha Constantinopoli, signo
exponit in verbis. Dicitur enim universalis ecclesia, quae
de universis constat ecclesiis, hanc Graciano acceptio-
bui, ecclesia Romana non est universalis ecclesia, in
pars universalis ecclesia, prima videlicet & prae-
veluti capit in corpore, quoniam in ea plenior
reditus exhibet, ad cateres autem pars aliqua plenior
derivatur. Et dicitur universalis ecclesia illa quae
hanc nominis rationem Romana tantum ecclesia
vergilio nuncupatur: quoniam ipsa sola singulare
dignitatis ceteris est prælata, sicut & Deus
universalis Dominus appellatur (non quasi jam diversa
species aut specialissimas, aut etiam subalternas) quoniam
omnia sub eis Dominio continentur. Etsi
una generalis ecclesia, de qua veritas inquit ad Petrum
[Tu es Petrus, & super hanc Petram adducabo ecclesiam] am meam.]

DISTINCTIO C.

¶ E. Episcopo autem ordinante ante pallium accepto-
Archiepiscopo, nec primatis, nec Patriarche lat. 2.
ex autoritate Pelagi Papae (littera minuta eadem
datu' intelligi).

C. I. ¶ Intra tres mensis fidem suam exponit &
pallium perficitur a Romana ecclesia
quicunque metropolitanus
fudicat.

Ait enim Pelagius Papa.

¶ Voniā b quidam metropolitanorum fidem suam
fecundum prīcam confitudinem, sicut fidei
poteſt, neque percipiunt, ac per hoc Episcoporum
fidei, viduatis ecclesiis non sine periculo pre-
placuit, ut quicunque metropolitans ultra tres mes-
conferat, ut viduatis ecclesiis non sine periculo pre-
placuit, ut quicunque fidei suam exponendum
sit, commissa fibi careat dignitate, sicut merito
meritis licet, post secundam & tertiam confe-
rationem, viduatis ecclesiis cum conflito Romanis
fiscis, ordinando Episcopos e, subvenire. Si d' ver-
sacerandi Episcopi negligenter provenierit, ut ultra
mens ecclesia viduate confitatur, communione
tur, quoniam; aut loco cedat, aut le conferrandi ob-
ligatur.

- a Matth. 16. b Polyc. lib. 2. tit. 10. Burch. lib. 1. cap. 20.
c. al. Pro part. 5. cap. 32. Pam. 1.3. c. 1. c. al. Episcop.
ment. III. lib. 1. epist. 117. c. al. probat.